

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Jarosław Matras

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzaty Wilkosz-Śliwy
w sprawie **A. U.**

skazanego z art. 157 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k.; z art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 29 k.k.; z art. 157 § 1 k.k. oraz z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 29 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 29 stycznia 2016 r.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 18 czerwca 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w T.

z dnia 4 lutego 2015 r.

1) Oddala kasację;

**2) Obciąża skazanego A. U. kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego, w tym nieuiszczoną dotąd opłatą od kasacji.**

UZASADNIENIE

A. U. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 1 stycznia 2012 r. w S. wziął udział w bójce wspólnie z K. B., Ł. P., K. W. i K. D., której uczestnicy narażeni byli na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub 157 § 1 k.k. i używając niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża zadał

- K. B. cios w ramię lewe, czym spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci rany ciętej ramienia lewego z uszkodzeniem mięśnia trójgłowego ramienia i uszkodzeniem przyczepu mięśnia ramiennie-promieniowego z odcięciem fragmentu kostnego nasady dalszej kości ramiennej lewej, które to obrażenia stanowią naruszenie czynności narządu ciała na czas powyżej dni siedmiu,

- Ł. P. cios w klatkę piersiową po stronie lewej, czym spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej po stronie lewej, które to obrażenia stanowią naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu,

- K. W. cios w brodę oraz w brzuch, czym spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci liniowego otarcia naskórka brody oraz powierzchniowej rany brzucha, które to obrażenia stanowią naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu,

tj. o przestępstwo z art. 159 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II. w czasie i miejscu jak w pkt. I będąc pod wpływem alkoholu, działając w zamiarze pozbawienia życia D. R., ugodził ją nożem w lewe udo powodując u niej ranę klutą bocznej powierzchni lewego uda (głębokość rany około 5 cm), nadto ugodził ją nożem w okolice klatki piersiowej poniżej piersi lewej, powodując u niej ranę klutą klatki piersiowej po stronie lewej nieznacznie powyżej piersi, przechodzącą w kanał długości około 10-12 cm, biegnący przyśrodkowo do tyłu i nieco ku górze, wnikający do klatki piersiowej poprzez worek osierdziowy do serca, biegnący stycznie do jego powierzchni poprzez mięsień prawej komory serca, komunikujący się z jej światłem, z nacięciem chrząstki żebra VI lewego, co doprowadziło do jej zgonu,

tj. o przestępstwo z art. 148 § 1 k.k.

III. w czasie i miejscu jak w pkt. I będąc pod wpływem alkoholu działając w zamiarze pozbawienia życia S. F., ugodził ją nożem w klatkę piersiową w lewej okolicy podłopatkowej, powodując u niej ranę klutą klatki piersiowej po stronie lewej podłopatkowej, przechodzącą w kanał biegnący ku górze i przyśrodkowo (w kierunku kręgosłupa) z odmo krwiakiem lewej jamy opłucnej, które to obrażenia stanowią naruszenie czynności narządu ciała na czas powyżej dni siedmiu, co stanowiło zagrożenie życia S. F. lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na

uchylenie się w chwili ciosu S. F., interwencję osób trzecich oraz udzieloną pomoc lekarską,

tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 kk w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

IV. w czasie i miejscu jak w pkt. I będąc pod wpływem alkoholu przez pchnięcie nożem Ł. F. w klatkę piersiową i w pachwinę spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej w linii pachowej środkowej po stronie lewej i rany klutej okolicy lędźwiowej, które to obrażenia stanowią naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu,

tj. o przestępstwo z art. 157 § 2 k.k

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 17 grudnia 2013 r., orzekł następująco:

I. Odnośnie czynu z pkt. I aktu oskarżenia – uznał A. U. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego przestępstwo z art. 159 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., przy czym uznał, że A. U. będąc pod wpływem alkoholu i używając niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża wziął udział w bójce wspólnie [...] oraz innymi nieustalonymi osobami i za to na podstawie art.159 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

II. Odnośnie czynu z pkt. II aktu oskarżenia – uznał A. U. za winnego tego, że w dniu 1 stycznia 2012 roku w miejscowości S., biorąc pod wpływem alkoholu udział w bójce wspólnie z [...] oraz innymi nieustalonymi osobami, podczas której jej uczestnicy byli narażeni na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., a nadto – w związku z używaniem przez siebie niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża – przewidując możliwość pozbawienia życia osób uczestniczących w tym zdarzeniu i godząc się na to, dwukrotnie ugodził nożem D. R.: raz w lewe udo, powodując u wymienionej pokrzywdzonej ranę klutą bocznej powierzchni uda lewego (głębokość rany około 5 cm) oraz raz w okolice klatki piersiowej poniżej piersi lewej, powodując u wymienionej pokrzywdzonej ranę klutą klatki piersiowej po stronie lewej nieznacznie powyżej piersi, przechodzącą w kanał długości około 10-12 cm, biegnący przyśrodkowo do tyłu i nieco ku górze, wnikający do klatki piersiowej poprzez worek osierdziowy do serca, biegnący stycznie do jego powierzchni poprzez mięsień prawej komory serca, komunikujący się z jej światłem z nacięciem

chrząstki żebra VI lewego, co doprowadziło do zgonu D. R., tj. winnego popełnienia przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. i art. 159 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to:

1) na podstawie art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 12 (dwunastu) lat pozbawienia wolności,

2) na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł w stosunku do A. U. obowiązek zapłaty na rzecz I. R. i R. R. łącznie kwoty 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych – tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną przestępstwem na szkodę D. R.,

III. Odnośnie czynu III aktu oskarżenia – uznał A. U. za winnego tego, że w dniu 1 stycznia 2012 roku w miejscowości S., biorąc pod wpływem alkoholu udział w bójce wspólnie z [...] oraz innymi nieustalonymi osobami, podczas której jej uczestnicy byli narażeni na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., a nadto – w związku z używaniem przez siebie niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża – przewidując możliwość pozbawienia życia osób uczestniczących w tym zdarzeniu i godząc się na to, uderzył S. K. (obecnie noszącą nazwisko: F.) nożem w klatkę piersiową w lewej okolicy podłopatkowej, powodując u wymienionej pokrzywdzonej ranę kłutą klatki piersiowej po stronie lewej podłopatkowej, przechodzącą w kanał biegnący ku górze i przyśrodkowo (w kierunku kręgosłupa) z odmo krwiakiem lewej jamy opłucnej, które to obrażenia stanowią naruszenie czynności narządu ciała na czas powyżej dnia siedmiu, co stanowiło zagrożenie życia wymienionej pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na częściowe uchylenie się przez S. K. w chwili zadanego jej ciosu, a następnie interwencję osób trzecich oraz pomoc lekarską udzieloną wymienionej pokrzywdzonej, tj. winnego popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 159 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to:

1) na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności,

2) na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł w stosunku do A. U. obowiązek zapłaty na rzecz S. F. kwoty 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych – tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną przestępstwem.

IV. Odnośnie czynu z pkt. IV aktu oskarżenia – uznał A. U. za winnego tego, że w dniu 1 stycznia 2012 roku w miejscowości S., biorąc pod wpływem alkoholu

udział w bójce wspólnie z [...] oraz innymi nieustalonymi osobami, podczas której – w związku z używaniem przez A. U. niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża – jej uczestnicy byli narażeni na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., przez pchnięcie nożem Ł. F. w klatkę piersiową i w pachwinę spowodował u wymienionego pokrzywdzonego uszkodzenie ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej w linii pachowej środkowej po stronie lewej i rany klutej okolicy lędźwiowej, które to obrażenia stanowiły naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu, tj. winnego popełnienia przestępstwa z art. 159 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 159 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł w stosunku do A. U. karą łączną 15 (piętnaście) lat pozbawienia wolności;

VI. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył A. U. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 17 grudnia 2013 roku;

VII. Na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek noża określonego w księdze dowodów rzeczowych Sądu Okręgowego w T.;

VIII. Zasądził od A. U. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe częściowo w kwocie 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych), w pozostałej części zwolnił A. U. od zapłaty kosztów sądowych, a poniesionymi wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2014 r., po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego A. U., uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy, wyrokiem z dnia 4 lutego 2015 r., , po ponownym rozpoznaniu sprawy, orzekł w następujący sposób:

I. uznał oskarżonego A. U. za winnego dokonania czynu zarzucanego w pkt I, przy czym przyjął, że uczestnicy bójki byli narażeni na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 157 § 1 k.k., tj. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 159 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – i za to na podstawie art. 159 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego A. U. za winnego dokonania czynu zarzucanego mu w pkt II, przy czym przyjął, że przewidywał on możliwość pozbawienia życia D. R. i godził się na to, tj. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. – i za to na podstawie tego przepisu skazał go na karę 12 (dwunastu) lat pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego A. U. co do czynu przypisanego mu w pkt II obowiązek zapłaty na rzecz oskarżycieli posiłkowych I. R. i R. R. kwoty po 25.000 (dwadzieścia pięć tysięcy) złotych na rzecz każdego z nich – tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

IV. uznał oskarżonego A. U. w zakresie czynu zarzucanego mu w pkt III za winnego tego, że: w dniu 1 stycznia 2012 r. w S. ugodził nożem S. F. w klatkę piersiową w lewej okolicy podłopatkowej, powodując u niej ranę kłutą klatki piersiowej po stronie lewej podłopatkowej, przechodzącą w kanał biegnący ku górze i przyśrodkowo (w kierunku kręgosłupa) z odmo-krwiakiem lewej jamy opłucnej, które to obrażenia stanowiły naruszenie czynności narządu ciała na czas powyżej dni siedmiu, tj. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu skazał go na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego A. U. co do czynu przypisanego mu w pkt IV obowiązek zapłaty na rzecz pokrzywdzonej S.F. kwoty 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych – tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

VI. uznał oskarżonego A. U. za winnego dokonania czynu zarzucanego mu w pkt IV, tj. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 157 § 2 kk – i za to na podstawie tego przepisu skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VII. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone w stosunku do oskarżonego A. U. kary pozbawienia wolności połączył i jako karę łączną wymierzył mu karę 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności;

VIII. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt VII kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu A. U. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 4 lutego 2015 roku,

przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

IX. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. U. przepadek noża opisanego w wykazie dowodów rzeczowych pod poz. 1 na k. 1270;

X. zwolnił oskarżonego A. U. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w sprawie, a poniesionymi wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Apelacje od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 4 lutego 2015 r., , wnieśli obrońcy oskarżonego A. U. – adw. R. Ł. i adw. J. J. oraz prokurator.

Obrońca oskarżonego – adw. R. Ł. zaskarżył ww. wyrok na korzyść oskarżonego – w całości i zarzucił:

I. w zakresie przypisanego oskarżonemu sprawstwa przestępstwa z art. 159 k.k. – punkt I dyspozytywnej części wyroku:

1) błąd w sferze ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że:

a) oskarżony A. U. „wziął udział w bójce” w rozumieniu art. 158 k.k., podczas gdy Sąd ustalił jednocześnie, że oskarżony został w mieszkaniu zaatakowany przez grupę, liczącą co najmniej pięciu mężczyzn, w pomieszczeniu przy lodówce był bity rękami i kopany przez te osoby, a to zdarzenie zostało przerwane interwencją podjętą przez J. B.,

b) a następnie, nadal „brał udział w bójce” przed budynkiem organizatorów zabawy B. – gdy wybiegł z mieszkania – mimo, że tam ponownie został zaatakowany przez tę samą grupę ludzi i w dalszym ciągu był bity rękami i kopany obutymi nogami po całym ciele,

- co wskazuje na to, że doszło do pobicia A. U. przez kilkuosobową co najmniej grupę mężczyzn, a nie na to, że brał on udział w bójce, a co mogło mieć wpływ na treść wyroku w zakresie należytego ocenienia prawnego zdarzenia z nocy 31 grudnia 2012 r.

II. w zakresie przypisanego oskarżonemu sprawstwa przestępstw z art. 148 § 1 – punkt II dyspozytywnej części wyroku:

1) błąd w sferze ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia tego, że oskarżony A. U. w nocy 31 grudnia 2011 na 1 stycznia 2012 r. nosił się z ewentualnym zamiarem pozbawienia życia D. R. przez przyjęcie, że:

- a) do spotkania oskarżonego z pokrzywdzoną doszło tuż po wybiegnięciu oskarżonego z mieszkania B., mimo, że zeznania co najmniej dwójga świadków wskazują że taka sytuacja nie miała miejsca,
 - b) że oskarżony – widząc stojącą przed nim dziewczynę „uderzył ją dwukrotnie nożem” wyłącznie na tej podstawie, że badania medyczne stwierdziły u pokrzywdzonej ranę klatki piersiowej, powodującą zranienie mięśnia prawej komory serca i ranę uda, gdy tymczasem tego faktu nie potwierdza żaden z zebranych w sprawie dowodów,
 - c) że o istnieniu u oskarżonego zamiaru ewentualnego świadczy to, że jednocześnie zranił pokrzywdzoną D. R. w udo gdy ta „... zbliżyła się w kierunku A. U. chcąc go uspokoić...” gdy tymczasem takiego przebiegu zdarzenia nie potwierdza bezpośrednio żaden dowód,
 - d) że o możliwości ustalenia zamiaru „godzenia się na śmierć” pokrzywdzonej D. R. świadczyć może rozmiar obrażeń ciała stwierdzonych u pokrzywdzonej, z jednoczesnym ustaleniem, że przeciwko możliwości przypisania oskarżonemu zamiaru pozbawienia życia S. F. świadczą okoliczności, że między nią a świadkiem nie doszło podczas zabawy sylwestrowej do żadnego zatargu, gdy tymczasem jednocześnie Sąd I nie ustalił aby między D. R., a oskarżonym powstał jakikolwiek zatarg podczas zabawy,
 - e) w świetle ustaleń Sądu I instancji nóż, jakim posługiwał się oskarżony był jeden, zatem w obu sytuacjach użył oskarżony tego samego narzędzia – co w sytuacji tej pokrzywdzonej D. R. przekonywać ma „o godzeniu się na śmierć”, zaś w odniesieniu do S. F., takiego przekonania nie może wywołać,
- 2) obrazę prawa procesowego w tym w szczególności art. 170 k.p.k. przez przyjęcie, że wniosek obrony o uzyskanie nowej opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej w zakresie wskazanym we wniosku z dnia 12 stycznia 2015r. – punkt 3 – spowoduje przedłużenie postępowania i będzie nieprzydatne dla postępowania, gdy tymczasem okoliczności zdarzenia między oskarżonym a pokrzywdzoną właśnie z powodu braku osobowych źródeł informacji, następstwa w postaci śmierci pokrzywdzonej, wymagają szczególnie drobiazgowego zbadania, w tym także przedstawienia sądowi orzekającemu możliwych wersji wzajemnego

ułożenia narzędzia godzącego i ciała pokrzywdzonej, aby umożliwić w jak największym zakresie zbliżenie się do prawdy o badanym zdarzeniu,

3) obrazę prawa procesowego w tym w szczególności art. 170 k.p.k. przez przyjęcie, że wniosek obrony o uzyskanie informacji o nadawcy wiadomości na portalu społecznościowym – pkt 4 wniosku obrony z dnia 12 stycznia 2015 r. – będzie nieprzydatny dla wyjaśnienia przebiegu zdarzenia, gdy tymczasem;

- autor tej wiadomości podał, że był na miejscu zdarzenia w czasie, gdy trwało, a nie został on ustalony i przesłuchany dotychczas,

- okoliczności zdarzenia między oskarżonym a pokrzywdzoną właśnie z powodu braku osobowych źródeł informacji, wymagają szczególnie drobiazgowego zbadania, w celu poznania prawdy;

III. w zakresie przypisanego oskarżonemu sprawstwa dopuszczenia się przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. – punkt IV dyspozytywnej części wyroku:

1) obrazę prawa procesowego, art. 7, art. 366, art. 410 k.p.k. przez to, że dokonał ustaleń co do:

a) miejsca w którym doszło do zranienia pokrzywdzonej S. F. wyłącznie na podstawie jej zeznań, w sytuacji, gdy istnieją dowody wskazujące na odmienny przebieg wydarzenia z udziałem pokrzywdzonej, w szczególności na to, że uczestniczyła ona w pościgu za oskarżonym, pomijając inne w tym zakresie dowody i nie przedstawił powodów dla których tak uczynił,

b) a ponadto przyjmując sposób działania oskarżonego wobec pokrzywdzonej w sposób niezgodny z wynikami badań medycznych doprowadził do przyjęcia w sprawie ustaleń faktycznych nie odpowiadających prawdzie, co miało wpływ na treść wyroku w zakresie przypisanego oskarżonemu sprawstwa przestępstwa z art. 157 § 1 k.k.

IV. w zakresie przypisanego oskarżonemu sprawstwa przestępstwa z art. 157 2 k.k. – punkt VI dyspozytywnej części wyroku:

1) błąd w sferze ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji i przyjęcie, że używając narzędzia w postaci noża którym spowodował u pokrzywdzonego Ł. F. obrażenia ciała, w sytuacji, gdy ten przebiegł obok, podczas gdy istnieją w sprawie dowody wskazujące na to, że pokrzywdzony uczestniczył w pościgu za uciekającym oskarżonym, a których to dowodów sąd nie ocenił, co

mogło mieć wpływ na treść wyroku w zakresie przypisania oskarżonemu sprawstwa czynu z art. 157 § 2 k.k.

W konkluzji obrońca oskarżonego A. U. – adw. R. Ł. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Obrońca oskarżonego A. U. – adw. J. J. zaskarżył ww. Sąd Okręgowy także w całości i zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę faktyczną wyroku, a mianowicie:

a) że oskarżony wziął udział w bójce wspólnie z [...] narażając ich na wystąpienie skutku określonego w art. 159 k.k. podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że oskarżony działał w obronie koniecznej;

b) że oskarżony dwukrotnie ugodził nożem D. R. przewidując możliwość pozbawienia jej życia i godził się na to, podczas gdy prawidłowo oceniony materiał dowodowy nie pozwala przypisać oskarżonemu zamiaru pozbawienia życia D.R.;

2. obrazę przepisu postępowania, a to art. 170 k.p.k. mającą wpływ na treść wyroku poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrońcy o przeprowadzenie kolejnej opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej i informacji z portalu społecznościowego co do osoby autora postu.

W konkluzji obrońca oskarżonego A. U. – adw. J. J. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej zaskarżył ww. wyrok Sądu Okręgowego na niekorzyść oskarżonego A. U., co do winy w zakresie czynu z art. 157 § 1 k.k. przypisanego A. U. w pkt IV wyroku i zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego wyroku, mający wpływ na jego treść, wynikający z dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonych materiałów dowodowych, a polegający na niestusznym przyjęciu, iż w sprawie brak jest dowodów na popełnienie przez A. U. zbrodni z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i przypisanie A. U. sprawstwa czynu z art. 157 § 1 k.k., podczas gdy uzyskane dowody w szczególności pod postacią zeznań S. F. i Ł. F., opinii z zakresu medycyny sądowej oraz częściowo z wyjaśnień A. U., ocenione we wzajemnym powiązaniu, z

uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego wskazują na sprawstwo i winę A. U. w zakresie usiłowania zabójstwa S. F. połączonego ze spowodowaniem u niej średniego uszczerbku na zdrowiu,

Podnosząc powyższy zarzut prokurator Prokuratury Okręgowej wniósł o:

1. uchylenie wyroku w pkt IV i V i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania;
2. zmianę wyroku w pkt VII poprzez rozwiązanie kary łącznej 15 lat pozbawienia wolności i wymierzenie w to miejsce kary łącznej 14 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny na rozprawie w dniu 21 maja 2015 r. na podstawie art. 399 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. postanowił uprzedzić strony o możliwości zakwalifikowania czynów objętych aktem oskarżenia, po przyjęciu że zdarzenie stanowiło pobicie a oskarżony swoim zachowaniem wyczerpuje znamiona czynów z art. 157 § 1 k.k. odnośnie K. B. i S. F., zaś odnośnie Ł. P., K. W. i Ł. F. z art. 157 § 2 k.k., zaś w przypadku D. R. z art. 156 § 3 k.k. Nadto przyjmując, iż podczas zdarzenia zakwalifikowanego jak w akcie oskarżenia z art. 159 k.k. po przyjęciu, że oskarżony działał w błędzie co do kontratypu i zakwalifikowanie czynu drugiego z aktu oskarżenia jako czynu z art. 155 k.k. na szkodę D. R. i czynu trzeciego aktu oskarżenia z art. 157 § 3 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w odniesieniu do S. F.

W związku z powyższym uprzedzeniem prokurator wniósł o rozważenie możliwości przerwania rozprawy z wyznaczeniem nowego terminu z uwagi na daleko idący zakres uprzedzeń i przygotowania się do zajęcia stanowiska w tym przedmiocie.

Sąd Apelacyjny uwzględnił wniosek prokuratora i przerwał rozprawę do dnia 18 czerwca 2015 r., kiedy to obecny na rozprawie apelacyjnej prokurator poparł jedynie apelację Prokuratora Okręgowego oraz wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońców.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 18 czerwca 2015 r., , orzekł w następujący sposób:

I. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności,

2. po przyjęciu, iż oskarżony A. U. w dniu 1 stycznia 2012 r. w S., został zaatakowany przez grupę osób, które zadawały mu uderzenia i kopnięcia po całym jego ciele, narażając go na nastąpienie skutku określonego w art. 157 § 1 k.k.:

a) oskarżonego A. U. uznał za winnego tego, że działając w warunkach przekroczenia granic obrony koniecznej, przy użyciu niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża, zadał uczestnikom pobicia go:

- K. B. cios w ramię lewe, czym spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci rany ciętej ramienia lewego z uszkodzeniem mięśnia trójgłowego ramienia i uszkodzeniem przyczepu mięśnia ramiennie-promieniowego z odcięciem fragmentu kostnego nasady dalszej kości ramiennej lewej, czym spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała na czas powyżej dni siedmiu,

- Ł. P. cios w klatkę piersiową po stronie lewej, czym spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej po stronie lewej, czym spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu,

- K.W. cios w brodę oraz w brzuch, czym spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci liniowego otarcia naskórka brody oraz powierzchniowej rany brzucha, czym spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu,

tj. za winnego popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 157 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

b) oskarżonego A. U. uznał za winnego tego, że działając w warunkach nieusprawiedliwionego błędu co do działania w obronie koniecznej, przy użyciu niebezpiecznego narzędzia w postaci noża, przewidując i godząc się na spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu D. R., uderzył ją w lewe udo powodując u niej ranę klutą bocznej powierzchni lewego uda (głębokość rany około 5 cm), nadto ugodził ją nożem w okolice klatki piersiowej poniżej piersi lewej, powodując u niej ranę klutą klatki piersiowej po stronie lewej nieznacznie powyżej piersi, przechodzącą w kanał długości około 10-12 cm, biegnący przyśrodkowo do tyłu i nieco ku górze, wnikający do klatki piersiowej poprzez worek osierdziowy do

serca, biegnący stycznie do jego powierzchni poprzez mięsień prawej komory serca, komunikujący się z jej światłem, z nacięciem chrząstki żebra VI lewego, co w następstwie doprowadziło do jej zgonu, który mógł przewidzieć,

tj. za winnego popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 29 k.k. i za to na podstawie art. 156 § 3 k.k. skazał go na karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności,

c) oskarżonego A. U. uznał za winnego tego, że działając w warunkach nieusprawiedliwionego błędu co do działania w obronie koniecznej, używając niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża, zadał Ł. F. cios w klatkę piersiową i w pachwinę spowodował u niego uszkodzenie ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej w linii pachowej środkowej po stronie lewej i rany klutej okolicy lędźwiowej, czym spowodował u niego naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu,

tj. za winnego popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 29 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 2 k.k. skazał go na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy,

III. w miejsce orzeczonych kar jednostkowych na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu A. U. karę łączną 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej, okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 18 czerwca 2015 roku, przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności,

V. zwolnił oskarżonego A. U. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a poniesionymi w tym zakresie wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Kasację od ww. wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł obrońca skazanego A. U., który zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

1) rażąco naruszenie przepisów postępowania mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 455 i art. 7 k.p.k. przez to, że Sąd Apelacyjny, jako sąd odwoławczy, dokonując ustaleń, że:

a) w nocy 1 stycznia 2012r. w S. oskarżony A. U. został napadnięty przez kilka innych osób i bronił się przed bezpośrednim i bezprawnym atakiem na niego oraz, że:

b) w ramach tej obrony, działając w nieusprawiedliwionym błędnym przekonaniu o przysługującej mu obronie koniecznej, zadał nożem dwa ciosy D. R. z których jeden ugodził w okolice klatki piersiowej poniżej lewej piersi, w następstwie czego spowodował ranę przechodzącą poprzez worek osierdziowy serca i mięsień jego prawej komory, co doprowadziło do jej zgonu, który mógł przewidzieć,

c) mimo podjęcia obrony koniecznej przed napaścią na niego, powinien był rozpoznać wśród osób znajdujących się w jego pobliżu kto jest napastnikiem, a kto takich czynności wobec niego nie podejmuje, wyłącznie na tej podstawie, że inni obserwatorzy zdarzenia słyszeć mieli wołanie nieustalonej bliżej kobiety, by oskarżonego „nie bić” i na tej podstawie przyjęcie, że działał w nieusprawiedliwionym błędzie co do przysługującego mu prawa do obrony koniecznej podjętej wobec D. R.,

d) że powodując obrażenia ciała u Ł. F. działał w warunkach 29 k.k.

– w istocie dokonał odmiennych ustaleń faktycznych od tych, które poczynił Sąd Okręgowy, który to Sąd przyjął, że:

aa) oskarżony wziął udział w bójce i podczas tej bójki raził nożem innych jej uczestników,

bb) działając poza udziałem w bójce i z zamiarem ewentualnym zabójstwa D. R. zadał jej dwa ciosy nożem, z których jeden godził w serce i spowodował tym zgon pokrzywdzonej,

cc) działając poza udziałem w bójce spowodował używając noża obrażenia ciała u Ł. F. skutkujące powstaniem u niego obrażeń ciała powodujących naruszenie czynności narządu ciała na okres poniżej siedmiu dni,

– a pomimo tego orzekł co do meritum uznając, że oskarżony działał w sytuacji gdy trwał bezpośredni i bezprawny zamach na niego ze strony ustalonych

uczestników zabawy noworocznej, a ponadto, że A. U. – nie mając zamiaru zabójstwa pokrzywdzonej – działając w warunkach urojonej obrony koniecznej – zadał D. R. dwa ciosy nożem, z których jeden spowodował obrażenia serca pokrzywdzonej i w efekcie jej śmierć, podczas gdy stwierdzenie takich okoliczności powinno skutkować uchyceniem wyroku Sądu Okręgowego wydanego w dniu 4 lutego 2015r. i przekazaniem sprawy do Sądu Okręgowego w celu ponownego rozpoznania sprawy.

2) mogące mieć wpływ na treść orzeczenia rażące naruszenie prawa, w szczególności art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. – przez jego niezastosowanie – w związku z art. 157 § 4 k.k. określającego, że przestępstwa zawarte w tym przepisie są ścigane z oskarżenia prywatnego, w sytuacji gdy naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia nie trwały dłużej niż 7 dni, podczas gdy pokrzywdzeni Ł. P., K. W. i Ł. F. w takich rolach w procesie nie występowali, zaś oskarżyciel publiczny nie objął ścigania tych czynów z urzędu po myśli art. 60 k.p.k.

Podnosząc powyższe obrońca skazanego A. U. wniósł o uchycenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i przekazanie sprawy sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Apelacyjnej w pisemnej odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego A. U. wniósł „o uwzględnienie kasacji obrońcy w całości i uchycenie wyroku Sądu Apelacyjnego z 18 czerwca 2015 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania”.

Podczas rozprawy kasacyjnej obrońca skazanego poparł wniesioną skargę. Natomiast prokurator reprezentujący Prokuraturę Generalną wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Rozpoznając skargę kasacyjną, wniesioną w niniejszej sprawie, w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 536 k.p.k. *in principio*) oraz kontrolując z urzędu, czy nie zachodzi potrzeba rozpoznania kasacji w szerszym zakresie (art. 536 k.p.k. *in fine*), Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest niezasadna, a w dużej części niezasadna w stopniu tak oczywistym, iż przemawiałby on za jej oddaleniem w trybie art. 535 § 3 k.p.k., bez sporządzania pisemnego uzasadnienia przez Sąd Najwyższy.

Bezzasadny w stopniu oczywistym, wręcz irracjonalny, jest zarzut z pkt 1. skargi. Słusznie zatem prokurator Prokuratury Generalnej złożył na rozprawie kasacyjnej oświadczenie, że nie pozostawi bez należytej oceny i reakcji postawy prokuratora Prokuratury Apelacyjnej, który podzielił stanowisko, iż w sprawie niniejszej doszło do rażącego naruszenia art. 455 k.p.k. Zarówno sformułowanie takiego zarzutu w skardze kasacyjnej, jak i przyłączenie się doń w pisemnej odpowiedzi na skargę, świadczy o głębokim niezrozumieniu przez Autorów obu tych pism procesowych samej istoty przepisu art. 455 k.p.k. W największym skrócie przypomnieć zatem należy, że instytucja dokonania korekty błędnej kwalifikacji prawnej w trybie i na warunkach określonych w art. 455 k.p.k. dotyczy dokonywania takiej modyfikacji przez sąd odwoławczy z urzędu, a nie w związku z treścią wniesionej apelacji, co jednoznacznie wynika z ustawowego sformułowania „niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów”. Ograniczenie, o którym mowa w części wstępnej tego przepisu, zawarte w słowach „nie zmieniając ustaleń faktycznych”, dotyczy zatem działania przez sąd odwoławczy właśnie poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Zachowując kierunek środka odwoławczego wniesionego na korzyść i działając w granicach wytyczonych przez ten środek, sąd *ad quem* ma prawo, a nawet – jeśli pozwala na to zgromadzony materiał dowodowy i nie zostanie narażona na szwank zasada bezpośredniości – obowiązek orzekać w formule reformatoryjnej, dokonując zmian nie tylko w zakresie nieprawidłowej kwalifikacji prawnej czynu, ale także odmiennie kształtując ustalenia faktyczne (zarówno w oparciu o ewentualnie nowe dowody przeprowadzone na forum sądu odwoławczego, jak i o zrewaloryzowane w ich ocenie dowody przeprowadzone przed sądem *meriti*). Reguły te odnosiły się także i do spraw toczących się pod rządami procedury karnej sprzed tzw. dużej noweli, która weszła w życie od dnia 1 lipca 2015 r. Nowela ta jedynie pogłębiła elementy reformatoryjności, gdy idzie o formułę orzekania w instancji *ad quem*. Podsumowując – przepis art. 455 k.p.k. stanowi podstawę orzekania przez sąd odwoławczy poza granicami środka odwoławczego. W sytuacji, gdy zmiany w zakresie ustaleń faktycznych i co do kwalifikacji prawnej czynów przypisywanych dokonywane są w granicach tego środka, nie może być mowy o zastosowaniu tego przepisu, a więc także i o jego naruszeniu. Zestawiając powyższe uwagi o

charakterze teoretycznym z realiami procesowymi niniejszej sprawy wystarczy wskazać na to, w jaki sposób granice zaskarżenia zakreślone były (i to przez obu obrońców, co nie ma, rzecz jasna, znaczenia, gdyż wystarczające byłoby, aby tak zakreślił je jeden z nich) w apelacjach wniesionych w niniejszej sprawie od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 4 lutego 2015 roku. Otóż, jak wynika to już z tzw. części historycznej niniejszego uzasadnienia, obrońcy zaskarżyli wyrok tego Sądu **w całości**. Kwestionowali w wywiedzionych środkach odwoławczych **całość** poczynionych przez Sąd *meriti* ustaleń faktycznych, wywodząc – ujmując rzecz w wielkim skrócie – że A. U. nie można przypisać udziału w bójce, bowiem to on był osobą atakowaną, zaś również wszelkie dalsze przypisane mu wyrokiem Sądu I instancji czyny, powinny być uznane za dokonane w celach obronnych, w warunkach obrony koniecznej określonej w art. 25 § 1 k.k. Właśnie w wyniku częściowego uwzględnienia tych apelacji, bez przekroczenia granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, dokonane zostały przez Sąd *ad quem* zmiany w ustaleniach faktycznych oraz w kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych A. U. w pkt I, II i IV aktu oskarżenia (a więc, odpowiednio przypisanych mu w pkt Ia, Ib i Ic wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 czerwca 2015 r., które to orzeczenie objęte jest polem zaskarżenia kasacją wniesioną przez jednego z obrońców skazanego. Co do czynu z pkt I aktu oskarżenia (pkt Ia zaskarżonego kasacją wyroku) Sąd *ad quem* wszak przyjął, że A. U. nie brał udziału w bójce, a jedynie zadał uczestnikom pobicia go ciosy nożem, powodujące obrażenia ciała, działając jednakże z przekroczeniem obrony koniecznej. Co do czynu z pkt II aktu oskarżenia (pkt Ib zaskarżonego kasacją wyroku) Sąd odwoławczy przyjął, że A. U. nie dopuścił się zbrodni zabójstwa D. R., a przy zadawaniu jej śmiertelnych ciosów swoim zamiarem ewentualnym obejmował jedynie ciężki uszczerbek na zdrowiu, przy czym działał w warunkach nieusprawiedliwionego błędu co do tego, że działa w obronie koniecznej. Podobnie co do czynu z pkt IV aktu oskarżenia (pkt Ic zaskarżonego kasacją wyroku), Sąd *ad quem* przyjął działanie przez skazanego w warunkach nieusprawiedliwionego błędu co do działania w obronie koniecznej i tylko w tym zakresie skorygował ustalenia faktyczne, a w konsekwencji opis czynu i przyjętą kwalifikację prawną (wskazanie art. 29 k.k. w podstawie prawnej skazania). Podsumowując, wszelkich odmiennych od tych, które poczynił Sąd I instancji,

ustaleń faktycznych, Sąd Apelacyjny dokonał w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a zatem zarzut naruszenia art. 455 k.p.k. jest w realiach procesowych niniejszej sprawy oczywiście bezzasadny i świadczy o fundamentalnym niezrozumieniu przez Autora tego zarzutu (oraz przez prokuratora, który ten zarzut podzielił) treści wskazanego wyżej przepisu. Dodać należy, że nie może dla obu tych osób stanowić jakiegokolwiek usprawiedliwienia wymienienie przez Sąd Apelacyjny (ale w zupełnie innym kontekście i jedynie w nawiązaniu do uwagi teoretycznej) - na k. 22 uzasadnienia wyroku - analizowanej jednostki redakcyjnej, to jest art. 455 k.p.k. (*nota bene*, przywołanie nawet w tym kontekście, w jakim uczynił to Sąd *ad quem*, przepisu art. 455 k.p.k. było całkowicie zbędne, a jak się okazało także i mylące).

Równie niezrozumiałe jest wskazanie w *petitum* kasacji, że zarzut naruszenia art. 455 k.p.k. jest adresowany względem całego wyroku Sądu Apelacyjnego, gdy tymczasem w zakresie zarzutu z pkt III aktu oskarżenia (pkt IV wyroku Sądu *a quo*) Sąd *ad quem* nie poczynił żadnych zmian w zakresie ustaleń faktycznych i kwalifikacji prawnej (to właśnie zarzutu z tego punktu dotyczy treść pkt II części dyspozytywnej wyroku Sądu odwoławczego w brzmieniu „w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy”). Należy domniemywać, że Autor kasacji w ogóle nie dostrzegł tego uwarunkowania, bowiem gdyby miał je w orbicie swoich rozważań, to nie mógłby w odniesieniu do tej części wyroku Sądu odwoławczego zaadresować zarzutu naruszenia art. 455 k.p.k. nawet przy tym całkowicie wadliwym jego rozumieniu, jakie legło u podstaw sporządzenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Ponieważ zaś odnośnie tej części wyroku Sądu *ad quem* nie został skierowany jakikolwiek inny zarzut – także i w tym zakresie kasacja okazała się całkowicie bezzasadna.

Oczywiście bezzasadny jest także zarzut z pkt 2 kasacji, rzekomego naruszenia zasady skargowości i nieumorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., w części w jakiej dotyczy on naruszenia czynności narządu ciała na czas poniżej 7 dni pokrzywdzonego Ł. F. Ściganie A. U. o ten czyn bez najmniejszych wątpliwości objął – na podstawie art. 60 § 1 k.p.k. – prokurator. Autor kasacji albo nie dostrzegł tego, że ściganie o ten czyn odbywa się od początku postępowania w związku z zarzutem sformułowanym przez prokuratora w pkt IV

aktu oskarżenia, albo mylnie zakłada, że jakkolwiek różnicę czyni w tej materii to, iż w pkt 1c wyroku Sądu Apelacyjnego opis tego czynu uzupełniony został o ustalenie, iż A. U. działał w warunkach nieusprawiedliwionego błędu co do działania w obronie koniecznej. Jeśli źródłem tego fundamentalnie niesłusznego zarzutu kasacji była ta druga przyczyna, to należy Autorowi kasacji przypomnieć, że o tym, czy została zachowana zasada skargowości decyduje nie to, czy opis czynu przypisanego został w porównaniu z czynem, którego dotyczyła skarga, opisany identycznie jak w akcie oskarżenia, czy też opis ten został zmieniony, a także i nie to, czy uzupełniona została jego kwalifikacja prawna, ale to, czy jest to ten sam czyn w znaczeniu ontologicznym, który objęty był skargą uprawnionego oskarżyciela.

Nieco więcej uwagi poświęcić należy zarzutowi zawartemu w pkt 2 kasacji w tej jego części, w jakiej zarzucono naruszenie zasady skargowości i nieumorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., w związku z uznaniem A. U. za winnego popełnienia występków naruszenia czynności narządu ciała na czas poniżej 7 dni na szkodę pokrzywdzonych Ł. P. i K. W. Kasacja jest niezasadna także i w tym zakresie z przyczyn, które podane zostaną niżej, w końcowej już części uzasadnienia postanowienia Sądu kasacyjnego.

W teorii procesu i judykaturze przyjmuje się, że objęcie przez prokuratora ściganiem czynu co do zasady ściganego z oskarżenia prywatnego, nie wymaga szczególnej formy prawnej. Wystarcza wyraźna, niebudząca wątpliwości wola objęcia przez prokuratora ściganiem czynu prywatnoskargowego, wyrażona albo w treści aktu oskarżenia albo ustnie w toku rozprawy (zob. np. A. Sakowicz (red.): *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, 6 wydanie, Warszawa 2015, s. 189, teza 2 i wskazane tam orzecznictwo). Zdaniem Sądu Najwyższego w realiach niniejszej sprawy taka wola istniała po stronie prokuratora także od początku postępowania, czemu dał on wyraz w odpowiedniej konstrukcji zarzutu z pkt I aktu oskarżenia. Trzeba bowiem zwrócić uwagę na to, że zarzucając A. U. popełnienie przestępstwa udziału w bójce z użyciem niebezpiecznego przedmiotu wystarczającym było oddanie w opisie czynu zarzucanego jedynie tych okoliczności, które są relewantne dla wypełnienia ustawowych znamion przestępstwa określonego w art. 159 k.k., a więc i w art. 158 k.k. Wystarczające

było oskarżenie A. U. o to, że wziął udział w bójce, w której narażono człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1 k.k., a zatem zawarcie w opisie czynu tego właśnie skutku. Dla spełnienia ustawowych znamion tak zarzucanego czynu nie jest bowiem konieczne, aby w bójce tej ktokolwiek doznał obrażeń ciała, niezależnie od stopnia ich ciężkości. Prokurator postąpił jednak odmiennie i od razu w akcie oskarżenia do opisu czynu, który zgodnie z jego wolą podlegał ściganiu, wprowadził elementy dotyczące obrażeń ciała rzeczywiście doznanych przez K. B., Ł. P. i K. W., specyfikując dokładnie rodzaj obrażeń doznanych przez każdą z wyżej wymienionych osób. Co więcej, opisując w tzw. tiret drugim i trzecim zarzutu z pkt I aktu oskarżenia obrażenia ciała doznane przez Ł. P. i K. W., bardzo wyraźnie zaznaczył, że w odniesieniu do obu tych osób doznane obrażenia – cyt. „stanowią naruszenie czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu”, czyli mają taki stopień ciężkości, o jakim mowa w art. 157 § 2 k.k., czyli w ustawowym zespole znamion występku, który jest ścigany, co do zasady, z oskarżenia prywatnego (art. 157 § 4 k.k.). Prokurator wyraźnie zróznicował te obrażenia co do stopnia ciężkości w zestawieniu z obrażeniami, których doznał wymieniony w tzw. tiret pierwszym tego samego zarzutu K. B., co do którego oskarżyciel zaznaczył, iż obrażenia stanowiły „naruszenie czynności narządu ciała na czas powyżej dni siedmiu”. Prokurator nie tylko nie musiał, ale i nie mógł w tym momencie dać w bardziej wyraźny sposób wyraz swej woli ścigania A. U. za obrażenia doznane przez Ł. P. i K. W. - pomimo tego, że doznali oni obrażeń naruszających czynności narządu ciała na czas poniżej dni siedmiu - gdyż uniemożliwiała to zastosowana konstrukcja prawna przestępstwa bójki. Sam fakt uwidocznienia jednak - w zarzucie z pkt I aktu oskarżenia - obrażeń doznanych także i przez te dwie osoby, przy pełnej świadomości oskarżyciela, że były to tzw. obrażenia lekkie i że z punktu widzenia zespołu znamion występku zarzucanego A. U. zamieszczanie opisu tych obrażeń w tym zarzucie nie było konieczne, świadczy o woli prokuratora objęcia ściganiem także i tych elementów zdarzenia historycznego, oddanego w opisie bójki, które sprowadzały się do doznania indywidualnych szkód, w postaci uszczerbku na zdrowiu na czas poniżej dni siedmiu, przez Ł. P. i K. W.

W związku z oddaleniem kasacji kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego, w tym nieuiszczoną dotąd opłatą od kasacji (od której skazany zwolniony był jedynie tymczasowo z uwagi na treść art. 527 § 2 zd. 1. k.p.k.) obciążyć należało A. U.

Z wszystkich wyżej wskazanych powodów, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

kc